ל) [גירסת הערוך מסוברינן ועי' במס' ע"ז כט. חלא לסבורי], ב) [ברכות ח. תענית כד:], ג) [תוספתא לפנית פני"ן, אי נמספתה דשבת פט"ון, ד' [ע' פרש"י בכתובות לו. ד"ה ודקארין, ה' [מוספתא מיינו. ו) ומומ' פיי'לו ת) ותום׳ דשבת פט"ון, ט כש"ל מ"ז. י) בס"ל: ט) נשתל נותן, י) בסתנו. ונקביו, ל) [ברכות ג:], () [רשתל], מ) רשתל מייז, () וועי׳ רש״י שבת קלה:ן, בוע"ע תוס' קדושין לו:

תורה אור השלם ו. שמר פתאים ייַ דּלוֹתִי ולי יהושיע:

ד"ה הואיל], ע) כ"ה בדפו"י,

תהלים קטז ו 2. וְיְהִי בְּחֲצִי הַלְּיְלְה וְיִי הְבָּה כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרִיִם מִבְּכֹר פַּרְעה הִישֵׁב עַל כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשָּׁב עַל בִּיְאוֹ עֵּוּ בְּבוּת הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכל בְּכוֹר בְּהֵמֶה: שמות יב כט

3. המול ימול יְלִיד בֵּיתְרְּ וּמִקְנֵת בַּסְפֶּרְ וְהָיִתְה בִּרִיתִי בִּבְשַׂרְכֶם לִבְרִית בראשית יז יג עולח: עוֹלְם: בראשית זי יג 4. וְעָרֵל זְכָר אֲשֶׁר לֹא יִמוֹל אֶת בְּשֵׂר עָרְלָתוֹ וְנִבְרְתָה הַנָּבֶּשׁ הַהִוּא מַעַמֶּיהָ אֶת בְּרִיתִי הַפָּר: בראשית יז יד

הגהות הב״ח

(h) רש"י ד"ה יומא דשותא יום שרוח: (נ) ד"ה קתני מיהת וכו׳ לישנא אחרינא לרב הונא טומטום:

מוסף רש"י

לא נשבה להם רוח צפונית. ולא היה להם יום נוח לימול (יהושע ה ב). ודקארי לה מאי קארי לה. מי שהשינ תשובה זו בבית המדרש מה עלמה על רוחו (כתובות לו.). טומטום שקידש קדושיו קדושין. לחומרא ולריכה גט שמא זכר הוא (בכורות מב:). נתקדש קדושיו קדושין. וזה שקדשו אסור נקרונומיו של טומטוס כגון באמו ובאחותו, דשמא ניכרות מבחוץ. שהגיד טמון דהל ודלי זכר הול (חגיגה ד.).

רות לפונית. נוחה לא חמה ולא לוננת וחמה זורחת: לא נשבה בישום דלא נשיב להו רוח צפונית. בספרי אומר דבגנותן של יש א ב מיי פיין מהלי להם רוח לפונית. ביום ולא זרחה חמה עליהם: איבעים אימא משום דנוופים היו. ממעשה העגל ולא היו ראויין לאור נוגה: ואיבעית אימא. משום הכי לא נשבה כי היכי דלא ניבדרו ענני

כבוד שהיו מקיפין ולא היתה חמה

יכולה ליכנס: יומא דעיבא. יום

המעונן: יומה דשומה. (ה) שרוח

דרומית מנשבת והיא קשה מכל

הרוחות: עת רלון מילחה היה.

וכיון דחלות הלילה עת רלון הואי

למכת בכורות הואי נמי עת רצון

לרוח לפונית ואין לך יום שרוח

לפונית אין מנשבת בו בחלי הלילה.

חה היה סימן לדוד כנור תלוי לו

למעלה ממטתו ונקבעי כלפי לפון כיון

שהגיע חלות לילה רוח לפונית מנשבת

בו ומנגן מאליו והוא נעורי. והאי דנקט

הכא ארבעים שנה לומר לך שאפילו

אותן מ' שנה דנזופים היו ולא נשבה

להו בימים נשבה להו בחלות לילה

משום דעת רצון הוא: משוך. מהול

שנמשכה ערלתו וכסתה את העטרה:

הא לריך קתני. מדרבנן מדלא קתני

משוך הרי זה ערל: שסכנה היא לו. שמא יעשה כרות שפכה: בימי בן

כוזיבה. שמשכום עובדי כוכבים

באונס בכרך ביתר וגברה יד בן

כוזיבא ונלחם בהם ונלחם ומלך על

ישראל שתי שנים ומחלה וחזרו ומלו

בימיו: הוא סבר. ההוא דאותיב

לעיל לרב הונא מרישא סבר מדנסבי

לה רבנן לימוד׳ למילתייהו מדאורייתא

אלמא מדאורייתא הוא: ה"ג מיסיבי

טומטום אינו אוכל בתרומה כו'

ובסיפה גרס קתני מיהה משוך

מיובתה דרב הונה מיובתה: טומטום

אינו אוכל בתרומה. שמא אם היה

נקרע ימלא זכר והרי הוא ערל:

נשיו ועבדיו. לקמן מפרש נשים

לטומטום מנא ליה: אנדרוגינום.

מהול מותר לאכול בתרומה ממה

נפשך בין שהוא איש בין שהוא אשה

בין שהוא בריה בפני עלמה זרעו של

כהן הוא: ואין אוכל בקדשים.

בקדשי קדשים קמיירי כגון חטאת

ואשם ושירי מנחות שחין נאכלין

אלא לזכרי כהונה וזה ספק אשה

מפרש אמאי הדר נקט ליה: קפני מיהת משוך חוכל. חלמה לה גזור

עליה תיובתה דרב הונה דחמר

מדבריהן גזרו עליו תיובתא. לישנא

אחרינא גרסי׳ (ב) [ליתא] מסייע ליה

ס [לרב הונא] טומטום אינו אוכל כו׳

והאי אוכלין דמשוך ונולד מהול

מדאורייתא האמר וסייעתא דרב

הונא וזו שמעתי והיא נראית עיקר מדקאמרינן לקמן לימא כתנאי כו׳

מאי לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר

דאורייתא ומר סבר דרבנן אלמא

ליכא למאן דמכשיר לגמרי: אי נימא

הוא: טומטום אינו אוכל.

להמו

ואיבעית אימא משום דלא נשיב להו רוח צפונית דתניא כל אותן ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא נשבה להם רוח צפונית מאי מעמא איבעית אימא משום דנזופים הוו ואי בעית אימא דלא נבדור ענני כבוד א"ר פפא הלכך יומא דעיבא ויומא דשותא לא מהלינן ביה ולא שמסוכרינן ביה והאידנא דדשו בה רבים ישומר פתאים ה': ת"ר כל אותן ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא היה יום שלא נשבה בו רוח צפונית בחצי הלילה שנא' יויהי בחצי הלילה וה' הכה כל בכור וגו' מאי תלמודא הא קמ"ל ידעת רצון מילתא היא א"ר הונא "דבר תורה משוך אוכל בתרומה ומדבריהם גזרו עליו מפני שנראה כערל מיתיבי יםשוך צריך שימול במדרבגן יודקארי לה מאי קארי לה הָא צריך קתני קמעי בסיפא ר' יהודה אומר לא ימול מפני שמכנה היא לו אמרו לו והלא הרבה מלו בימי בן כוזיבא והולידו בנים ובנות שנאמר זהמול ימול אפי' מאה פעמים ואומר יאת בריתי הפר לרבות את המשוך מאי ואומר וכי תימא האי המול ימול לרבות ציצין המעכבים את המילה ת"ש את בריתי הפר לרבות את המשוך הוא סבר מדקא נסיב לה הש"ם קרא דאורייתא היא ולא היא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא מיתיבי ימומטום אין אוכל בתרומה נשיו יועבדיו אוכלין משוך הונולד כשהוא מהול הרי אלו אוכלים אנדרוגינום יאוכל בתרומה יואין אוכל בקדשים מוממום אינו אוכל לא בתרומה הולא בקדשים קתני מיהת משוך ונולד כשהוא מהול הרי אלו אוכלין תיובתא דרב הונא תיובתא אמר מר מוממום אינו אוכל בתרומה נשיו ועבדיו אוכלים נשיו למומטום מנא ליה אילימא דקדיש דתניא ים מוממום שקידש קדושיו קדושין נתקדש קדושיו קדושין אימר דאמר לחומרא לקולא מי אמרינן ספק אשה הוא ואין אשה מקדשת אשה אמר אביי יכשביציו ניכרות מבחוץ רבא אמר מאי נשיו 'אמו אמו פשימא מהו דתימא מוליד מאכיל שאין מוליד אינו מאכיל קמ"ל ת"ש טומטום אינו אוכל לא

ישראל סיפר הכתוב שלא עשו אלא פסח אחד במ' שנה שהיו במדבר שלה מלינו שעשו פסח אלה בשנה שניה ותימה וכי במזיד היו נמנעים ואי משום מילת זכרים שהיו מעכבים וחשיב גנות לפי שגרמו הם דבר זה והא כיון דלא

אפשר לא היתה מעכבת כדאמר לעיל ודף עא.) המול לו אמר רחמנא ואז יקרב וגו' ואמר רבינו ילחק דעשו פסחים אבל לא עשו כתקנן אלא אחדש: ₹\$ נשבה להם רוח צפונית. פי׳ בפני עלמה אבל אין לפרש דלא נשבה כלל דהא אמר בסוף כל הגט (גיטין דף לא: ושם) ד' רוחות מנשבות בכל יום ורוח לפוגית מנשבת עם כולן שאלמלא כן אין העולם מתקיים: בדרפין היו. אמר רבינו ינחק ממעשה מרגלים ולח כמו שפירש בקונטרס ממעשה העגל שהרי מחל להם הקב"ה ואמר להם סלחתי שאחר כך נעשה משכן והשרה שכינתו ביניהס: דלא ניבדור ענני כבוד. לא משום דתקיפה דנוחה היא וטוב לנחבלים אלא שמפורת העננים והעת יפה כדאמר (מגילה דף כח:) בעיה שמעתחה לילותה כיומה דאסתנא וכתיב נמי ואיוב או מלפון זהב יאתה זהב לשון אורה כמו המריקין זהב (זכריה ד) וכן פירש מנחם ואף לפי המדרש כן הוא דדרשינן (בב"ב דף כה:) שמולת הוהב לפי שמפורת את העננים והגשמים נעלרים והתבואה ביוקר ולכך הזהב בזול: ומדבריהם גורו עליהם. והא דאמר בנגמר הדין (סנהדרין דף מד.) עכן משוך בערלתו היה ומפיק ליה מקרא אסמכתא בעלמא היא והא דאמר בפרק קמא דשבועות (דף יג.) דמשוך ערלה בכרת היינו שלא מל כלל: מיתיבי בו׳. דמשוך אוכל בתרומה אע"ג דלריך שימול מדרבנן מפני שנראה כערל לא אסרוהו בתרומה ולפי הספרים דגרסי לימא מסייע ליה צ"ל דמשמע ליה אוכל מן התורה אבל מדרבנן אסור כדמוכח ש [ברייתא] דקתני לריך שימול:

מבחרין. וא״ת אכתי היאך מאכיל את אשתו דכיון דאינו בן ביאה לא הוי חופתו חופה כמו פחותה מבת ג' לעיל בפרק הבא על יבמתו (דף מ:) וי"ל דכיון דראוי לקרוע הוי בר חופה:

בתרומה ולא בקדשים בשלמא לאביי תנא רישא ערל ודאי וקתני סיפא ספק ערל אלא לרבא מומטום דסיפא ל"ל מאי מומטום ערל השתא ספק ערל לא אכיל ודאי ערל אכיל מה מעם קאמר מה מעם מומטום אינו אוכל בתרומה מפני שספק ערל הוא וערל אינו אוכל לא בתרומה ולא בקרשים לימא כתנאי יימשוך יי(ונולד כשהוא מהול) וגר שנתגייר כשהוא מהול וקטן שעבר זמנו ושאר כל הנימולים לאיתויי מי שיש לו שתי ערלות יאינן נימולין אלא ביום רבי אלעזר בר' שמעון אומר בזמנו

דקרים. שקידש חשה ושמח זכר הוח וקדושיו קדושין דהא תניא טומטום שקידש קדושין קדושין מספק ולריכה גט: נ**מקדש קדושיו קדושין.** ונפקא מינה לאיתסורי האי דקדשיה באחותו של טומטום ובאמו שמא אשה הוא: **לחומרא. דבעינן ג**ט מיניה: **לקולא מי אמרי**׳. דניחזקיה כזכר ודאי ויאכיל בת ישראל בתרומה: מוליד מאכיל. את אמו בתרומה דדייקינן לה ויליד ביתו (ויקרא כב) בראוי להוליד קמשמע לן: מאי טומטוס. דקתני בסיפא ערל גמור: מה טעם קאמר. סיפא לפרושי רישא אתא והכי קאמר מה טעם טומטום אין אוכל מפני שהוא ספק ערל וערל אין אוכל לא בתרומה ולא בקדשים: נימא כסנאי. מילחא דרב הונא מנאי היא אי הוי משוך דאורייתא או דרבנן: ש(ונולד כשהוא מהול. שלריך להטיף ממנו דם ברית): וגל שנסגייר כשהוא מהול. כגון ערבי וגבעוני שנסגיירו ולריך להטיף ממנו דם ברית: שהי ערלות. ב' עורות זו על גבי זו[©]:

עין משפם

נר מצוה

חרומות הלכה

ב ג מיי׳ שם הלכה יא: בא ד מיי׳ שם הלכה יד:

בג ז ה מיי פ״י מהלכום

מעשה קרבן הלכה ט: בד ט מיי׳ פ״ד מהלכות

סימן מד סעיף ה: בה י מיי' פ"ז מהלכות

טוי"ד סימן שלא: בו כ מיי פ"א מהלי מילה הלכה ז סמג עשין נז טוש"ע י"ד סיי

:רסב סעיף ג

אישות הלכה יא סמג

תוספות ישנים השתא ספק ערל לא אכיל ודאי טרל מיבטיא. וא״ח ערל וסיפא מיירי טומטוס ממש דהיינו ספק ערל וי״ל דח״א לומר דרישא בערל ודאי דח״כ לא הוה קרי ליה מומנוום דא"ל דאנב מיכא נקטיה שאין דרך למתני רישא אגב סיפא אבל סיפא מצי לאוקומי בודאי ערל והאי דנקט טומטום אגב . נקטיה בטומטום ממש תני סיפא הוי ערל ודאי: